

Fiskeridirektoratet

postmottak@fiskeridir.no

Deres ref:
20/6532

Vår ref
2020/596-5

Saksbehandler
Jan Birger Jørgensen

Dato
10.07.2020

Høringsnotat - forslag om forskriftsfastsettelse av plikt til å ta prøver på vegne av Havforskningsinstituttet - hørings svar fra Norges Fiskarlag.

Norges Fiskarlag viser til høringsnotat fra Fiskeridirektoratet datert 18. mai 2020 vedrørende ovennevnte sak.

Forslaget som presenteres i høringsnotatet innebærer en forskriftsfastsettelse av Havforskningsinstituttets eksisterende ordning med «fangstprøvelotteri». Forslaget innebærer i tillegg en plikt for fiskemottak til å motta, forsvarlig oppbevare og sende fangstprøver som er tatt av norske fiske- og fangstfartøy til opparbeidelse hos Havforskningsinstituttet.

Fra 1. januar 2018 ble «Sildelotteriet» innført for store deler av flåten som en frivillig ordning. Denne metoden for prøvetaking ble senere utvidet til også å gjelde kolmule fra 1. januar 2019, og i tillegg brisling, makrell og øyepål fra 1. januar 2020. Ordningen som nå er omdøpt til «fangstprøvelotteriet» er en utvalgsundersøkelse, der enkeltfangster (notkast/trålhal) går inn i en loddtrekning som bestemmer om det skal tas en prøve fra den aktuelle fangsten eller ikke. Dette er statistisk sett en tilnærmet optimal måte å gjøre prøvetakingen på. Metoden sikrer et tilfeldig utvalg av prøver for aldersbestemmelse og dermed et mest mulig korrekt bilde av alderssammensetningen i totalfangsten. Det som gjør denne metoden mulig å bruke er at en ved hjelp av kommunikasjon gjennom ERS (i modifisert versjon) kan foreta en automatisk loddtrekning i sann tid. Havforskningsinstituttet kan gi fartøyet svar innen få minutter om de ønsker at fartøyet skal fryse inn en prøve fra den aktuelle fangsten og ta med til land.

Den tekniske delen av rapporteringssystemet via ERS har blitt gradvis innfasert. Ved oppstarten hadde ikke alle fartøy tilgang til det aktuelle rapporteringssystemet, mens det per i dag er gjort tilgjengelig for hele fiskeflåten.

Ordningen har til nå vært frivillig, både når det gjelder den tekniske delen som gjelder modifikasjon av ERS og sending av de nødvendige meldingene, samt det å faktisk gjennomføre prøvetakingen om bord. Selv om fangstprøvelotteriet har blitt godt mottatt har det til nå ikke blitt gjennomført på en tilstrekkelig stor del av fangstene til at den ønskede effekt på bestandsrådvingen vil bli oppnådd. I dag er det mindre enn 50 % av alle fangster som inngår i fangstprøvelotteriet. Ordningen har fungert fint teknisk og har generelt sett fått gode tilbakemeldinger og støtte fra fiskerinæringen. Det vises i den forbindelse til arbeidsutvalgsvedtak av 27.11.2019 hvor det bl.a. uttrykkes følgende:

«Norges Fiskarlag har helt fra starten av gitt uttrykk for at organisasjonen er positiv til fangstprøvelotteriet. Det er særlig viktig å framheve at hovedformålet med denne ordningen er å få gode data på den landa fangsten, med tanke på størrelsesfordeling (lengde og vekt), kondisjon, kjønnsmodning og alder. Fiskarlaget er innforstått med at kunnskap om aldersfordelingen er særdeles viktig, og sammen med data om kvantum (tonn) fisk landet, brukes disse prøvene til å beregne hvor mange individ av hver årsklasse som blir fisket pr. år. Dette er den viktigste parameteren i bestandsmodellene som blir brukt for å beregne kvoteråd for de store bestandene.

Det er viktig at Havforskningsinstituttet kommuniserer bruken av prøvetakingsdataene i forskningsarbeidet tilbake til fiskerne, slik at det tydelig framkommer hvor viktig denne informasjonen er for å framskaffe gode og pålitelige kvoteråd.

Fiskarlaget er kjent med at det fortsatt ser ut til å være for få fartøy i den pelagiske flåten (fartøy over 15 meter som er omfattet av ERS-rapportering) som deltar i ordningen og henstiller derfor om at samtlige fartøy som omfattes av ordningen om å være aktiv og delta som mulig prøvetakingsfartøy.

Så langt har deltakelsen i prøvetakingsordningen vært frivillig, men ut fra at deltakelsen fortsatt ikke har et nivå som er statistisk akseptabelt vurderes etter det en forstår å innføre en plikt i regelverket slik at alle relevante fartøy må delta i ordningen. Fiskarlaget ønsker ideelt sett at ordningen er frivillig, men dersom det viser seg nødvendig for å få tilstrekkelig oppslutning, så har en forståelse for at pliktig deltakelse innføres. Norges Fiskarlag legger til grunn at leverandørene av de elektroniske rapporteringssystemene i flåten kan levere nødvendig programvare og oppdateringer til å håndtere fangstlotteri-ordningen. For enkelte av de mindre fartøyene kan innfrysingskapasitet av fangstprøver i den standardiserte emballasjen være en utfordring, men dette må løses ved å finne praktiske løsninger.»

Ad § 19 avgangsmelding til HI

Norges Fiskarlag har merket seg at meldingen om havneavgang til HI genereres automatisk av rapporteringssystemet når mållart er en av de fiskeslagene som Havforskningsinstituttet ønsker fangstprøver fra, i samsvar med artene som er angitt i tabellen i § 18 første ledd. Fiskarlaget forutsetter at denne automatiske løsningen er operativ for alle systemene.

Ad § 21 krav om innfrysing av prøver

I § 21 i forskriftsforslaget framkommer det plikt til å foreta prøvetaking av fangsten, og ordlyder er som følger:

Fartøy som nevnt i § 18 skal sette til side en prøve på om lag 15 kilo fra fiskeoperasjonen. Dersom fartøyet mottar returnmelding på HIF-melding om at det skal tas prøve, skal prøven straks pakkes i emballasje fra Havforskningsinstituttet, og fryses inn. Prøver som er tatt skal leveres til det norske mottaksanlegget som fartøyet lander ved, dersom det ikke avtales annet mellom fartøyet og Havforskningsinstituttet.

Norges Fiskarlag vil på nytt påpeke at mange av de mindre fartøyene i kystflåten ikke har frysemuligheter om bord, og derfor ikke har mulighet til å fryse inn fangstprøven (ca. 15 kg) som angitt i § 21. Det må derfor etableres unntak/løsninger for slike fartøy (vil trolig utgjøre en marginal del av de fartøyene som trekkes ut til å ta prøver).

Ad § 30 Straffebestemmelsen

Straffebestemmelsene i § 30 omfatter også overtredelser av bestemmelsene i nytt kapittel V som omhandler rapportering til Havforskningsinstituttet (HI).

Norges Fiskarlag går imot at eventuelle overtredelser av bestemmelser knyttet til fangstprøvelotteriet i kapittel V straffesanksjoners. Det er viktig at man i en første fase gir næringen tid til å etterleve den nye plikten knyttet til prøvetaking.

Ad høringsprosess om å utvide krav om rapportering av aktivitets- og posisjonsdata fra alle fartøy

Det vises til pågående høringsprosess om å innlemme hele fiskeflåten i krav om rapportering av aktivitets- og posisjonsdata, jfr. Fiskeridirektoratets høringsnotat av 29.5.2020. Norges Fiskarlag tar forbehold om at organisasjonen kan komme med ytterligere merknader/innsigelser knyttet til rapportering til Havforskningsinstituttet i tilknytning til forannevnte høring.

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Otto Gregussen/s

Jan Birger Jørgensen/s

Kopi til:
medlemslagene
Landsstyret
Havforskningsinstituttet